

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2025-05-30
Besvaras senast
2025-06-04 kl. 12.00

Till statsminister Ulf Kristersson (M)

**2024/25:1218 Danskt-italienskt initiativ om samtal om
Europakonventionen**

Den danska regeringen har, tillsammans med regeringen i Italien, tagit initiativ till ett brev som bjuder in till ett "öppet samtal" om hur den europeiska konventionen om de mänskliga rättigheterna ska tolkas.

I brevet, som är undertecknat av statsministerns kollegor; Mette Frederiksen (Danmark), Giorgia Meloni (Italien), Christian Stocker (Österrike), Bart De Wever (Belgien), Petr Fiala (Tjeckien), Kristen Michal (Estland), Evika Siliņa (Lettland), Gitanas Nausėda (Litauen) och Donald Tusk (Polen), skriver man:

"På initiativ av Danmark och Italien vill vi – den grupp av europeiska presidenter och premiärministrar som undertecknat detta brev – uttrycka vår gemensamma och starka tro på våra europeiska värderingar, rättsstatens principer och de mänskliga rättigheterna. Vi är engagerade i en internationell ordning som bygger på regler. Vi tror djupt på den enskilda människans okränkbara värdighet och på de multilaterala institutionernas roll, inklusive FN, EU och Nato.

Vi är ledare för samhällen som värnar de mänskliga rättigheterna – rättigheter och värden som är både avgörande och grundläggande, och som utgör hörnstenar i våra demokratiska samhällen.

Vi delar också ett starkt engagemang för våra respektive länder och känner ett stort ansvar för våra samhällen. Vi tillhör olika politiska familjer och kommer från olika politiska traditioner. Ändå är vi eniga om att det är nödvändigt att inleda en diskussion om hur de internationella konventionerna svarar upp mot dagens utmaningar. Det som en gång var rätt kanske inte är svaret i morgon.

Världen har förändrats i grunden sedan många av våra idéer formades ur askan efter de stora krigen. Själva idéerna är universella och eviga. Men vi lever nu i en globaliserad värld där människor rör sig över gränser i en helt annan omfattning.

Under de senaste decennierna har irreguljär migration utgjort en betydande del av invandringen till Europa. Många har kommit hit via lagliga vägar. De har lärt sig våra språk, tror på demokratin, bidrar till våra samhällen och har valt att integrera sig i vår kultur. Andra har kommit och valt att inte integreras, isolerat

sig i parallella samhällen och tagit avstånd från våra grundläggande värderingar om jämlikhet, demokrati och frihet. Särskilt vissa har inte bidragit positivt till de samhällen som tagit emot dem, utan i stället begått brott.

Det är för oss obegripligt hur vissa människor kan komma till våra länder, få del av vår frihet och våra omfattande möjligheter, och ändå välja att begå brott. Även om det endast rör en minoritet av invandrarna, riskerar det att underminera själva grunden för våra samhällen. Det skadar tilliten mellan våra medborgare och förtroendet för våra institutioner.

Lyckligtvis går utvecklingen i rätt riktning på vissa områden. Många europeiska länder har valt att skärpa sina nationella regelverk kring irreguljär migration. En majoritet av EU:s medlemsstater är nu redo att överväga nya lösningar på Europas migrationsutmaningar. Det är viktiga steg – men arbetet måste fortsätta. För mycket återstår innan Europa återtar kontrollen över den irreguljära migrationen.

Vi anser dock som ledare att det också är nödvändigt att se över hur Europadomstolen för de mänskliga rättigheterna har utvecklat sin tolkning av Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna. Frågan är om domstolen i vissa fall har sträckt konventionens tillämpningsområde för långt bortom dess ursprungliga avsikter, vilket rubbat balansen mellan de intressen som bör skyddas.

Vi menar att domstolens utvecklade tolkning i vissa fall har begränsat vår möjlighet att fatta politiska beslut i våra egna demokratier. Och därmed påverkat vår förmåga som ledare att skydda våra demokratiska samhällen och våra befolkningar mot de utmaningar vi i dag står inför i världen.

Vi har till exempel sett fall som rör utvisning av kriminella utlänningar där tolkningen av konventionen lett till att fel personer skyddats och att staterna hindrats alltför mycket i sin rätt att själva bestämma vem som får vistas på deras territorium.

Enligt vår uppfattning är trygghet och säkerhet för brottsoffer och den stora majoriteten av laglydiga medborgare en avgörande rättighet. Den bör som huvudregel väga tyngre än andra hänsyn.

Mot denna bakgrund är vi – undertecknarna av detta brev – eniga om att våra

samhållens säkerhet och stabilitet ska ges högsta prioritet. Vi anser att:

- Vi bör ha större nationellt utrymme att fatta beslut om när kriminella utlånningar ska utvisas. Till exempel i fall som rör grova våldsbrott eller narkotikabrott, som av sin natur alltid har allvarliga konsekvenser för offren.
- Vi behöver större frihet att besluta om hur våra myndigheter ska kunna hålla koll på exempelvis kriminella utlånningar som inte kan utvisas från våra territorier. Personer som trots att de åtnjuter vår gästfrihet begår brott och skapar otrygghet för andra.

Vi måste kunna vidta effektiva åtgärder mot fientliga stater som försöker använda våra värderingar och rättigheter emot oss – till exempel genom att använda migranter som instrument vid våra gränser.

Vi är medvetna om att detta är en känslig diskussion. Trots att vårt mål är att värna demokratin kommer vi sannolikt att anklagas för motsatsen.

Med all ödmjukhet menar vi att vår hållning ligger i linje med vad majoriteten av Europas medborgare anser. Vi vill använda vårt demokratiska mandat till att inleda ett nytt och öppet samtal om tolkningen av Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna.

Vi måste återställa rätt balans. Och våra länder kommer att samarbeta för att främja denna ambition.”

Jag vill fråga statsminister Ulf Kristersson

Har statsministern blivit tillfrågad om att underteckna detta brev, och i så fall, varför valde statsministern att inte göra det?

.....

Björn Söder (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch